

Danmark som gigabit-samfund

– 7 anbefalinger til et nyt dansk teleforlig

Danmark som gigabit-samfund

Danmark er én af frontløberne i Europa, når det gælder mobil- og bredbåndsdækning. Over 90 pct. af alle danske boliger og virksomheder har i dag adgang til mindst 30 Mbit/s internetforbindelse, som er Kommissionens definition på højhastighedsbredbånd. Derudover nærmer 4G-dækningen sig 100 pct. i Danmark.

Den hastige teknologiske udvikling øger imidlertid dataforbruget og efterspørgslen efter bedre mobil- og bredbåndsforbindelser voldsomt. Allerede i 2020 forventes det globale dataforbrug at nå 25 Gbit om måneden for hver eneste person på kloden. Det øger presset på mobil- og bredbåndsnettet i Danmark.

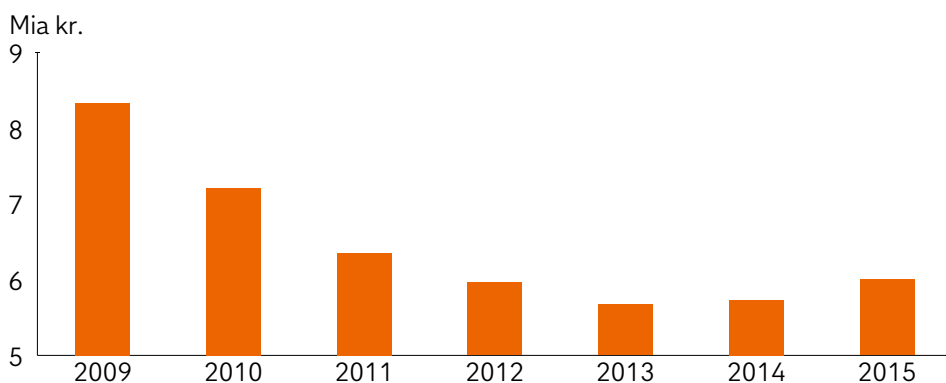
Men det er ikke kun de stigende datamængder, der lægger pres på den digitale infrastruktur. Den næste generation af mobilt internet, 5G, vil kræve stabile internetforbindelser med forsinkelser på kun 1 millisekund, mulighed for kommunikation med millioner af enheder på samme tid og en meget høj grad af informationssikkerhed. Det vil derfor kræve langt flere investeringer i telebranchen, hvis 5G-internet skal udrulles i hele Danmark.

Mulighederne er til gengæld uanede. 5G vil være med til at udvikle Danmark til et gigabit-samfund, hvor nye teknologier som selvkørende biler, intelligente fabrikker og digitale supersygehuse er med til at skabe vækst, nye jobs og bidrage til et mere bæredygtigt samfund.

Desværre er den danske telebranches årlige investeringer faldet med 25 pct. fra 2009 til 2014. Til sammenligning faldt den europæiske telebranches investeringer kun med 5 pct. i samme periode. Siden har investeringsniveauet stabiliseret sig.

Telebranchens investeringer 2009 – 2015

Faste priser, 2009

Kilde: Energistyrelsen 2015

For at sikre Danmarks digitale førerposition og en bedre mobil- og bredbåndsdækning i alle dele af landet, må investeringerne i den digitale infrastruktur derfor øges. Det kræver stabile politiske rammevilkår, der gør det mere attraktivt for telebranchen at investere i Danmark.

Fundamentet for den danske telepolitik i dag, er teleforliget fra 1999 mellem Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Centrum-Demokraterne. Det nuværende teleforlig er dermed

fra en tid hvor ingen rigtig vidste, hvilket potentiale bredbånd og internettet havde. Det ved vi nu.

Gode internetforbindelser er fundamentet for den digitale omstilling, som er på vej i Danmark og resten af den globale økonomi. Det har stor betydning for samfundsøkonomien, vores arbejdsliv og vores privatliv. Derfor er der brug for et moderne teleforlig, der skaber bedre vilkår for investeringer i vores digitale infrastruktur.

Nedenfor følger DI's 7 anbefalinger til et ambitiøst teleforlig, der vil være med til at øge investeringsniveauet og fastholde Danmarks digitale førerposition.

---

7 ANBEFALINGER FOR ET GIGABIT-DANMARK

- ③ Fastlæg en vision om at Danmark skal være et gigabit-samfund
  - ③ Garantér en høj investeringssikkerhed
  - ③ Etablér en effektiv markedsregulering
  - ③ Prioritér anvendelse af frekvenser frem for provenu til staten
  - ③ Garantér at kommuner og regioner vil fremme digital infrastruktur
  - ③ Gør Danmark klar til 5G
  - ③ Før en aktiv, ambitiøs og inddragende telepolitik
-

① Vision: Danmark skal være et gigabit-samfund

Forudsætningen for en digital omstilling af Danmark er den underliggende digitale infrastruktur, såsom mobilmaster, radiosendere, datacentre og fiberkabler. Hvis Danmark vil fastholde sin digitale førerposition i en stadig mere digital global økonomi, er det afgørende, at den digitale infrastruktur i Danmark altid er i stand til at understøtte de nyeste teknologiske løsninger. Derfor bør det være en politisk målsætning, at Danmark skal være et gigabit-samfund og vi skal gå forrest med udrulningen af fremtidens digitale infrastruktur.

⬇️ DI-ANBEFALING

Et moderne teleforlig skal indeholde en vision om, at Danmark skal være et gigabit-samfund og gå forrest med udrulningen af digital infrastruktur, herunder høj hastighedsbredbånd og 5G.

② Garantér en høj investeringssikkerhed

Hvis investeringsniveauet i digital infrastruktur skal hæves, kræver det ud over en ambitiøs politisk målsætning også en høj grad af sikkerhed for, at de private investeringer kan tjenes hjem igen.

Offentlig støtte til digital infrastruktur, hvad enten den er statslig, regional eller kommunal, risikerer at fortrænge private teleinvesteringer, som i dag udgør over 6 milliarder kroner om året. Derfor er det afgørende, at enhver form for offentlig støtte forvaltes teknologineutralt til områder, hvor de politiske målsætninger om bedre dækning ikke kan opnås på kommercielle vilkår.

⬇️ DI-ANBEFALING

Et moderne teleforlig skal fastholde principperne om en markedsdrevet udrulning af digital infrastruktur og en teknologineutral regulering af teleområdet i Danmark.

③ Etablér en effektiv markedsregulering

For at få den samfundsmæssigt bedste udnyttelse af den digitale infrastruktur, er det vigtigt at sikre en effektiv konkurrence på markedet for mobil- og bredbåndsforbindelser. Det gavner både virksomheder og borgere. Det er derfor vigtigt, at der er sund og ligeværdig konkurrence på markedsvilkår i Danmark. Ved fravær af infrastrukturkonkurrence mellem udbydere, bør markedet reguleres for at sikre reel konkurrence, navnlig i forhold til det dominerende kabel tv-net, hvor konkurrencen i dag er hæmmet.

⤵ DI-ANBEFALING

Et moderne teleforlig skal etablere som grundprincip, at der skal være sund og ligeværdig konkurrence på markedsvilkår i Danmark.

④ Prioritér anvendelse af frekvenser frem for provenu til staten

De statslige frekvensauktioner benyttes til at fordele frekvenser, hvis der er frekvensmangel. Jo dyrere det er for virksomheder at deltage i en auktion og købe frekvenstilladelser, jo færre penge er der til rådighed til at udbygge mobil- og bredbåndsnettet. Frekvensauktioner bør derfor prioritere en effektiv udnyttelse af de knappe frekvensressourcer til gavn for borgere og virksomheder, frem for indtægt til staten.

Et eventuelt overskud i de statslige frekvensauktioner bør anvendes til generelle digitaliseringsformål, der gavner efterspørgslen og understøtte dækning i tyndt befolkede områder, kompensation af branchen for løsning af samfundsmæssige opgaver (f.eks. logning), samt dansk forskning og innovation indenfor 5G.

⤵ DI-ANBEFALING

Et moderne teleforlig skal etablere som grundprincip, at fremtidige frekvensauktioner har til formål at optimere en bred anvendelse af knappe frekvensressourcer og ikke statens indtægt. Eventuelle overskud bør anvendes til generelle digitaliseringsformål, herunder bedre dækning i tyndt befolkede områder, kompensation af telebranchen for løsning af samfundsmæssige opgaver (f.eks. logning), samt dansk forskning og innovation indenfor 5G.

⑤ Garantér at kommuner og regioner vil fremme digital infrastruktur

Kommunernes sagsbehandling i forbindelse med gravetilladelser og opsætning af master, samt fastsættelse af leje af kommunalejet jord, er i dag forskellig fra kommune til kommune. Det bør ensartes, ligesom det bør sikres, at kommuner i højere grad tænker på tværs af kommunegrænser, når der opsættes master. Her har Region Sjælland i samarbejde med telebranchen udarbejdet fælles retningslinjer for deres sagsbehandling. Det bidrager til at sænke barriererne for udrulning af digital infrastruktur og bør udbredes til resten af landet.

⤵ DI-ANBEFALING

Et moderne teleforlig skal indeholde krav om, at kommuner og regioner udarbejder fælles retningslinjer for at fremme udrulningen af digital infrastruktur i hele landet.

⑥ Gør Danmark klar til 5G

Selvom Danmark i dag har en god digital infrastruktur hvad angår 3G og 4G, mangler vi en national strategi og et partnerskab for den kommende 5G-udrulning, hvis vi ikke vil miste vores digitale førerposition. En national strategi for 5G bør indeholde

en handlingsplan for tidlig frigivelse af de radiofrekvenser, som 5G mobilnetværket skal bruge, så snart de er vedtaget i de internationale standardiseringsorganer.

Denne frekvenshandlingsplan bør udarbejdes i tæt dialog med erhvervslivet, der er i færd med at udvikle 5G-standarden. Derudover bør der etableres et nationalt partnerskab med erhvervslivet om udvikling af en forsknings- og innovationsstrategi for 5G-udnyttelse.

⬇ **DI-ANBEFALING**

Et moderne teleforlig skal indeholde krav om udarbejdelse af en national handlingsplan for 5G og etablering af et 5G-partnerskab med erhvervslivet.

⑦ **Før en aktiv, ambitiøs og inddragende telepolitik**

Teleområdet har forandret sig meget siden 1999 og vil kun forandre sig endnu mere fremover. Det er derfor afgørende, at et moderne teleforlig er et levende dokument, der løbende tilpasses virkeligheden.

Teleforligskredsen bør løbende inddrages i ændringer af rammer og vilkår, der vurderes at have betydning for telebranchens investeringer. Derudover bør forligskredsen inddrages i udmøntningen af eventuelle indtægter fra de statslige frekvensauktioner. Endelig bør forligskredsen i regeringens årlige digitale vækstreddegørelse orienteres om politiske tiltag på dansk og europæisk niveau med konsekvenser for investeringerne i Danmarks digitale infrastruktur.

⬇ **DI-ANBEFALING**

Et moderne teleforlig skal etablere som grundprincip, at forligskredsen inddrages ved ændringer af rammer og vilkår, der vurderes at have betydning for telebranchens investeringer, samt at forligskredsen inddrages i udmøntningen af eventuelle indtægter fra de statslige frekvensauktioner.